

Bemærkninger til lovforslaget

Maleren J. F. Willumsen har gennem en længere årrække haft til hensigt at skænke den danske offentlighed — i første række staten — den ham tilhørende samling af dels egne arbejder, dels de af ham i årenes løb erhvervede kunstgenstande under forudsætning af, at disse opbevares som een samling, der gøres tilgængelig for offentligheden. Allerede i 1929 forelagdes en hertil sigtende plan, hvorefter samlingen skulle have til huse på statens museum for kunst som et udelt hele, men denne plan blev opgivet under hensyn til de tyngende konsekvenser, en sådan klausul ville have for dette museums frie dispositionsret over sine i forvejen utilstrækkelige udstillingslokaler.

I 1939 rejstes sagen påny på et noget ændret grundlag, idet det nu var tanken, at samlingen skulle opbevares i et særligt efter kunstnerens eget udkast bygget museum, der ifølge nogle da foretagne beregninger ansloges at ville koste omkring $\frac{1}{2}$ million kroner eksklusive byggegrund. Sagen behandledes af en særlig nedsat komité, hvori maleren, professor Aksel Jørgensen, billedhuggeren, professor Utzon Frank, arkitekten, professor Ivar Bentsen, højesteretssagfører Alb. V. Jørgensen som repræsentant for J. F. Willumsen og maleren Erik Struckmann havde sæde.

Da Willumsens kunstsamling på daværende tidspunkt befandt sig i hans villa i Sydfrankrig, og da en hjemtransport af samlingen på grund af krigsforholdene i en årrække viste sig uigennemførlig, blev sagen stillet i bero, indtil den i 1947 påny rejstes af en komité, bestående af ovennævnte professor Aksel Jørgensen, højesteretssagfører Alb. V. Jørgensen og Erick Struckmann samt af grosserer, cand. jur. Poul Jacobsen. Ved denne komité's foranstaltning og ved støtte fra statsministeriet lykkedes det i foråret 1947 at få den omhandlede kunstsamling hjemført til Danmark, hvor en offentlig udstilling af samlingen fandt sted under betydelig interesse fra offentlighedens side.

På dette tidspunkt havde J. F. Willumsens tanke om at skænke sin samling til den danske offentlighed givet sig udtryk i det som bilag 1 vedhæftede gavebrev, hvori vilkårene for gaven samt rækkefølgen

af de offentlige organer, til hvilke den kan overdrages, er fastsat.

Det fremgår heraf, at det er et hovedvilkår for gaven, at samlingen opbevares i en særskilt museumsbygning. Da tilvejebringelsen af en sådan samt de årlige udgifter ved museets drift vil stille betydelige økonomiske krav til modtageren, har undervisningsministeriet på statens vegne, — som den efter gavebrevets indhold først berettigede til modtagelse af gaven — optaget en indledende forhandling med Københavns kommune, til hvilken samlingen er tilbudt, for så vidt staten ikke kan acceptere de fastsatte vilkår for gaven, om muligheden for at opnå en ordning, hvorved denne betydningsfulde opgave løses af staten og kommunen i fællesskab. Undervisningsministeren opnåede derefter regeringens tilslutning til at gå videre med dette anliggende, orienterede gennem partiformændene rigsdagens politiske partier om, hvorledes sagerne stod, og genoptog dernæst den ovennævnte forhandling, som — efter at J. F. Willumsen ved den som bilag 2 vedhæftede tilføjelse til sit gavebrev har godkendt, at staten og Københavns kommune i forening kan modtage gaven — er resulteret i en under forbehold af lovgivningsmagts og borgerrepræsentationens tilslutning indgået overenskomst mellem undervisningsministeriet og Københavns kommune, jfr. bilag 3.

Ifølge denne overenskomst deltager staten og Københavns kommune hver med halvdelen af de med museets tilvejebringelse forbundne udgifter, hvis størrelse vel endnu ikke kan nærmere fastsættes, men som dog må antages at ville ligge omkring 1 million kroner, når henses til, at det i 1939 af J. F. Willumsen projekterede museum med et bebygget areal af 50×19 m efter det da gældende prisniveau ville beløbe sig til mindst 446 000 kr. eksklusive grund.

Der har under de førte forhandlinger hersket enighed om, at et samejeforhold mellem staten og kommunen om Willumsen-museet ville frembyde så betydelige praktiske vanskeligheder, at denne tanke på forhånd bør opgives. Valget måtte da stå mellem enten at gøre museet til en selvejende institution, til hvis drift begge parter ind-